

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 8 korona.
Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ
Dr. GAAL ENDRE.

Megjelenik minden vasárnap.
Kéziratok nem adatnak vissza.

SZERKESZTŐSÉG:
Dr. Gaal Endre lakása, Csíkszereda (Mikó-utca).
KIADÓHIVATAL:
Szvoboda József könyvkereskedése, Apafi M.-u. 13.
Hirdetési díjak előre fizetendők.

A honvédség ellen.

A mi ma a pénzügyi bizottságban történt, méltó, hogy a nemzet magának jól megjegyezze.

Az ellenzéki pártok, az önálló magyar hadsereg eszméjének elméleti hirdetői — in praxi megtagadták a honvédség, tehát az igazi nemzeti haderő magyaranyu fejlesztésének a költségeit.

Képzeltető e ennél kiáltóbb és sivarabb ellentmondás?

A honvédség önálló magyar hadsereget jelentett mindig a nemzet szemében. Nem volt az az aldozat, amit, még a régi függetlenségi pártok is, meg nem adtak volna fejlesztésére. Először történik 67 óra, hogy oly pártok, amelyek a valódi nemzeti erzes megkristályosodásának tekintik magukat, nyíltan mernek szavazni a magyar honvédség hatalmas fejlesztése ellen.

Ha mi is az ő lapjaik tónusában írának az eseményről, azt kellene mondanunk, hogy ez az eljárás nemzetellenes s hogy az ország minden külső és belső ellensége tapsol a függetlenségi hazafiak mai elhatározásának.

Mi azonban, akik soha intenciókat nem gyanúsítunk s akik minden politikai minden elhatározására a kétségtelen hazafias mértékét alkalmazzuk, csak annyit mondunk, hogy nagy és szent történelmi hagyományok fenye homályosult el azok lelkében, akik szavazatukat le tudták adni a honvédség fejlesztése ellen.

Bizonyára alárendelt jelentőségű taktikai indokok bírták rá az ellenzéki pártokat, amikor oly elsőrangú nemzeti intézmény ellen állást foglaltak, a minő a magyar honvédség. Alantjáró part szempontokhoz mértek e kérdésben a lépésüket.

De akármí volt az oka végzetes elhatározásuknak, ha van még a nemzeti

közvéleményben erő és fogékonyság, fekete könyvbe kitörülhetetlen betűkkel írja be mindazon politikusok nevet, a kiknek volt bátorságuk kijelenteni, hogy a magyar honvédség fejlesztése nekik Hekuba, hogy jobban gyűlölik politikai ellenfeleiket, mintsem szeretik hazájukat; hogy a harc hevében és dühében meg tudnak feledkezni a nemzet azon szép és gazdag reményeiről, a mik — az ország szívehez és fejéhez — a honvédségnek, e szüntiszta nemzeti haderőnek a fejlesztéséhez tűződnék.

Éreztek az ellenzéki pártok szónokai helyzetük fonákságát. Éreztek, hogy — mint az önálló magyar hadsereg hívei — rettenetes, belső ellentmondásba keverednek a saját meggyőződésükkel és a saját programjukkal, ha bármit megvonnak oly sereg fejlesztésétől, amely minden ízében magyar, önálló és nemzeti.

Akármit eszeltek azonban ki hallatlan eljárásuk szépitésére, akármily álokokra hivatkoznak is, — soha, senki sem mossa le homlokukról, hogy még a maguk politikai ideálját, elvtük következetességét is megtagadták, csak hogy aldozhassanak a sivar p rítőzés és alantjáró párt-taktika gerjedelmének.

Az ő kínos vergődéseikkel szemben áll az előadónak, a honvédelmi miniszternek, sőt magának a miniszterelnöknek hazafias meggyőződéstől áthatott a honvédség ügyéért lelkesedő beszéde. Szemközt állottak és megütköztek egy mással a pénzügyi bizottság tanácskozásában azok, akik szép beszédek tartanak a nemzeti haderőről, de minden garast megtagadnak tőle, ha pillanatnyi pártérdekük úgy hozza magával; és azok, akik tettekkel szolgálják politikai ideáljaikat s akiknek kezében — és előlük egész sorának kezében — a „paradicsomos fiaskók“ ből, a hogy eleinte a honvédséget az ellenségei gnyolták, elsőrangú magyar sereget szer-

veztek, életképeset, fejlődni tudót, nem katonai szellemtől áthatottat, egyformán hívet az alkotmányhoz és a törvényekhez s a koronás király trónjához és személyéhez.

A honvédelmi miniszter meggyőző erejű beszéde mellett feltűnést keltett a miniszterelnök beszéde, szakavatottságával és meleg hazafias hangjával egyaránt.

A haderő mindenütt a világon kényes intézmény, amely csak lépésről lépésre s állandó, nagy, mindig egyforma gondoskodással fejleszthető. Merész és radikális próbálkozások példájul ezt az intézményt sehol a világon nem dobják oda.

Aki a haderőnek Magyarországot illető részét át akarja gyurni szellemében és érzésében s utat akar nyitni ebbe a legkonzervatívabb intézménybe is a lüktető, eleven nemzeti erzeseknek: annak a politikusnak nehézségek árán, lépésről lépésre lehet csak közelebb jutni kitűzött céljához. A mindent vagy semmit, okatlan jelszó. De éppen nem sok értelme van oly politikusk részéről, akik, a míg négy esztendei, a hatalom birtokában ültek, egyetlen lépést sem tettek azon nemzeti intézményekért, amelyeket most, ellenzékbe szorítva, egy csapással szeretnének megvalósítani.

A derék nemzeti sereg, a melyben benne élnek a magyar vitézségnek és katonai erényeknek minden jelességei, micsoda biztatást meríthet azon ellenzéki politikusok beszédeiből, akik azért nem szavazzák meg a honvédség nagyarányu fejlesztésére a költségeket, mert „nem látják benne biztosítva“ — ugyan mit? — hogy ez a honvédség közeledést jelentene az önálló magyar hadsereg eszményéhez.

Egy sereg, amelynek nyelve, zászlója, legénysége, tisztikara, cimere, virtusa

magyar, amely nagy idők nagy eseményei által megszentelt nevet visel: nem elég magyar, nem elég nemzeti, — ugyan kiknek?

Olyan „nemzeti“ politikusoknak, a kik csaknem forradalom szélére sodorták a nemzetet a magyar kommandó jelszavával s a mikor a nemzet ennek a politikának többséget adott, egy titkos paktumban ők maguk vágták el az utját annak, hogy aminek kedvéért az országot felforgatták, csak egy betűt is meg kelljen valósítani nemzeti programjukból.

— **Hazug táviratok.** A politikai hangulatkeltesnek s az ellenzéki taktikázásnak az is egy legujabb módja, hogy az egyes ember testületek nevében táviratozik. Halljuk, hogy vármegyénk gyergyői részéből is táviratok érkeztek Justh Gyulához, a függetlenségi párt elnökéhez, amelyben őt a véderőjavaslat megkutatása érdekében kifejtett obstrukciós magatartásáért üdvözlötték! S a táviratot a nagy világ előtt — amint a sajtó hozza — „függetlenségi párt“ ok nevében küldték. Pedig nem tudunk arról, hogy akár Gyergyószentmiklóson, akár Ditróban a függetlenségi párt gyűlést tartott volna. Mar pedig, ha egy ilyen fontos, országos kérdésben az ország hangulatát csakugyan tolmácsolni akarjuk, az volna az igazság, hogy csak olyankor táviratozzon egy párt bizalmat, ha ilyet el is határozott. Mert amennyiben az egész bizalomnyilvánítás, csak az elnökségnek egy boro asztal melleti gondolata, igazán nem ér többet, mint az a harmincegy krajcár, amit arra fordítottak. A politikai jogok gyakorlása, a vélemények nyilvánítása mindenkinék egyéni joga, nem szabad azonban az elvakult önelegedettségnek annyira tul-tengeni, hogyha például valamelyik fa-

A „SZÉKELYSÉG“ TARCÁJA.

A csoda.

— Igen, azt nem lehet tagadni, az élet telis-tele van hintve csodákkal — mesélte a gróf. Az élet folyamán lépten-nyomon olyan események tolnak elénk, melyeket fel sem tudunk fogni, valósággal ránk támadnak meglepetésükkel és mi bámulva látjuk a véletlen csodálatos utjait. Olykor előfordul, hogy egy régóta álmodott vágy pillanat alatt magától teljesül. Szürke mindennapiságunkba beleegyeedik valami sajátos, romantikus fordulat, amely elkápráztat és boldoggá tesz. Ah, a szerelmesek nem hiába bizakodnak a véletlen esélyeiben, valami különös végzet intézi az ő vágyaik teljesedését és gyakran olyankor lepi meg őket kegyeivel, amikor nem is merik remélni a boldogságot. A legszkeptikusabb embernek is voltak már ehhez hasonló pillanatai, amikor a kételkedés meghökkenve állott meg s a hitetlenség helyébe csodálkozás lépett? Igen, mert igazi csoda tártul a szemek elé...

Mesélek önöknek egy esetet. Annak az emléke is élénken él a lelkemben s nagy része van benne abban, hogy én hiszek a csodákban.

Az olasz határon villát béreltem. Igazi kis vadon közepén, távol a várostól, paradicsomi tájék ölében. Kertjében vadon nőtt a rózsák, ibolyák és Iris-virágok között. Egy öreg házaspár viselte a gondomat, a férj kertész, kocsis

és inas személyben, a felesége szobaleányom volt. Nem kerestem semmiféle társaságot, úgy húzódtam meg a magányomban, mint valami remete. Fájdalmas emlékek késztek ebbe a remeteségbe, kesetű szerelmi csalódások, amelyek elől Párizsból kimenekültem, hogy messze az emberektől, ne is lássam azt a tengernyi gonozságot, amellyel egymás ellen szünetlenül ármánykodnak. A szabad természet hamisítatlan szépsége csakhamar vissza adta a lelkem egyensúlyát. Úgy éreztem magam, mintha megtisztultam volna abban a virágillatos, nagy, csöndes, ünnepélyes magányban. Csak az tudja, aki már megkísérelte, mennyire szüksége van néha az embernek elmenekülni az emberek köréből s kipihentetni a lelkét a semmittevésben távol a civilizációtól.

Azon a tájékon balzsamos a levegő s ezt pár héttel később a vérem minden csepje megerezte. És lassankint ismét éledni kezdett, hanem a vágyak ördöge, az a mondhatatlan vágy a szerelem után, amely husz éves korunkban szokott meglepni. Kezdttem üresnek látni a remete lakomat, hiányzott belőle a nő. Olykor éjszakánként, amikor nyitott ablak mellett álmatlanul heverészttem ágyamon, hallgatva a csöndet, — szemem előtt kísérteties alakok sokasodtak, szépséges nők silhouettei, amelyek csábítottak.

Egy délután megengedtem a cselédemnek, hogy a közeli faluban menjenek a rokonaik meglátogatására. Teljesen magamra maradtam tehát a házban.

A kerti filagóriában jégbehűtött tea, cigarett és egy izgatón erzeki könyv társaságában heverészttem. Rendkívüli izgató volt ez a könyv, végre is az olvasmány kezdett elviselhetetlenné válni. Letettem a regényt s elmerültem abba az ábrándozásba, ami jól esik néha, ha behuny szemekkel a lehetetlenségek megvalósulását elképzeljük. A legmerészebb képzeletek toltak a fantáziámba, — a szerelem képzelet, — csodás tökéletességű női szépségek. Megittasodtam a képzelet hatása alatt, mondhatatlan gyönyörűséget éreztem, amely mindegyre fokozódott, de végre is magamhoz kellett térnem az esztelen álmadozásból.

Kimentem a fasorba sétálni. A kertem vége kis erdőbe terjedt, melynek sűrű csaltjai közt dalos madarak röpködtek a napfényben. Emberi láb mintha sohasem taposta volna ezt a felig vadon tájat, egy darab ősi romantika terült el körülöttem. Az ut szélén, amelyet a favágók készítettek, leheveredtem a fűre és belemerengem a nagy csöndességbe, ismét eszembe jutott a nő. Nem tudom, meddig álmadoztam így, de egyszerre a racos kapum csengőjét hallottam megszólalni.

— Vajjon ki jöhet? — gondoltam, miközben a kapu felé tartottam.

Már közel értem oda, midőn a csengés ismétlődött. Immár hevesebben, parancsolón.

Aztán megpillantottam a látogatót. És csodálkozva láttam egy női alakot a kapum előtt. A dolog annyira rendkívüli volt s még oly

kábult voltam iménti álmadozásomtól, hogy azt hittem ime, az álom megvalósult.

Fiatal, szép leány állott ott. Nagy fekete szeméit idegenszerű mosollyal szegezte rám, a kapu felnyit s ő belépett.

Nem értettem, mit suttogott olasz nyelven, bámulva néztem reá, amivel azonban nem törődött. Amint belépett, meg sem állott, hanem egyenesen a kertem felé tartott. Valóban olyan volt, mint egy álom alak. Rejtélyes, csábító élő talány. Pár lépésnyiről visszafordult felém, mosolyogva, mintha maga után intene.

Követtem őt.

Sose voltam annyira megzavarodva, mint e pillanatban. Az idegen hölgy minden habozás nélkül, akárcsak a saját házában volna, ment végig a kertemen, aztán a filagóriába lépett és leült az asztalka mellé. Megkínáltam egy pohár hideg teával, amit ő mosolyogva fogadott el.

Melléje ültem és átkaroltam karsu derekát. Szobor szép alakja volt, amelyet csak könnyű ruha fedett.

— Honnan jöhet ez a nő? — kérdeztem magamban.

Francia nyelven megkíséreltem beszélni vele, de nem értett meg. Mosolyogva néhány szót mondott olaszul. S bár az ő nyelve idegen volt én előttem, dalként csengő hangját gyönyörűnek találtam. Nem akartam kíváncsisággal a titkára hatolni, boldog voltam a csodás jelenség társaságában.

Amikor megitta a teát, egyszerre beszélt.

CSARNOK.

Iskolai céllövészet Gyimesbükkön.

— Képpel. —

Csikországi ismét győzött.

Huszonnégy gyimesbükki csángó gyerek szerezte meg ezuttal a dicsőséget Csikországnak azért, hogy őseikhez méltóan kezelték a kis céllövészet és országos hírnevet szerettek vele. Az érdem a gyimesbükki állami elemi iskola derék igazgató-tanítójáé. Éltés János igazgató-tanító igazi székely buzgalommal és csángó szívóssággal vezette kis csapatját.

A dolog ott kezdődik, hogy a Budapesten lakó székelyek „Péterfy asztal” társasága az eredeti góbságok gyűjtését és a székelyföldi

céllövészet fejlesztését tűzte ki céljául egyelőre. A kis célpuskákra Éltés János derék tanítónk is pályázott és pedig sikeresen, mert megírta az igazat: „Itt az ország keleti határszélén mi vagyunk a haza őrei, gyermekeink a magyar nemzet keleti védőbástyáján állnak. A sorozásokon 90 százalék válik bekatónának az egészséges csángók közül. Székelyföldön, ha célpuska lesz: a legelső a gyimesieket illeti meg igazság szerint”.

A döntés igazság szerint volt. A legelső Péterfy puskát Gyimesbükk kapta. Bizony boldog az a község, melynek ilyen valóban derék népvézére van, mint Éltés János.

Az iskolai év zártával jöttek a Péterfy puskák beszámolóit. Éltés is ebben írta meg Budapestre véleményét. „A céllövés haszna meg-

becsülhetetlen. Fejleszti a gyermek testi ügyességét, erősíti látóképességét. Önismeretet és önbizalmat nyer a gyermek a fegyver kezelése által. Tény, hogy a kis fegyvert a tanulók megszerették és ez megnyilvánult az erkölcsök javulásában, a pontosság szeretetében, mely a céllövésssel jár”. Az Éltés János véleménye egyez a többi tanítók jelentésével, akik egyhangúlag dicsérettel emlékeznek meg az iskolai céllövészetéről és üdvözlők a kezdeményezőjét: Péterfy Tamás székely írónkat, ugyszintén a Péterfy társaság tagjait.

A gyimesbükkiek gyönyörű fafaragványos céltáblát is nyertek, melynek felirata: „Székely dicsőségért. A Péterfy asztal 1910”. Az évzáró ünnepély alkalmával a céllövészetről képeket küldött Éltés János, melyek Buda-

A helybeli i. t. szülők figyelmébe.

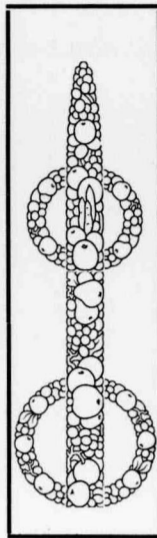
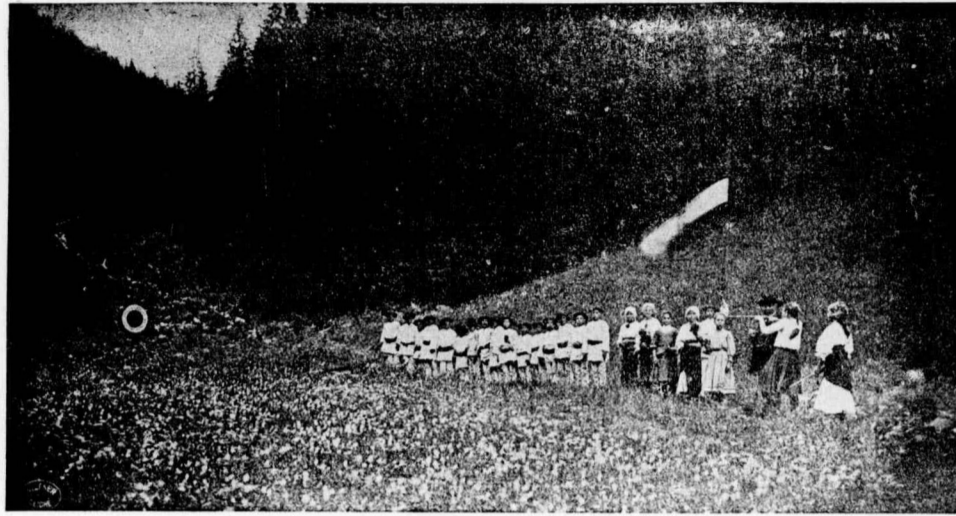
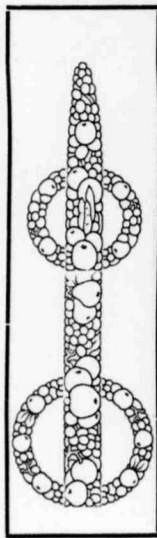
Iskoláinknál folyó hó 10-étől kezdve, ugyan e hó végéig mérsékelt díjazás ellenében előkészítő tanfolyam rendeztetik, azon tanulók részére, akik tanulmányaikat a gimnáziumban vagy más magasabb fokú intézetben akarják folytatni.

Értesitem az érdeklődőket, hogy ebbeli szándékukat e hó 7—9-én d. e. 8—10 óráig nálam az igazgatósági irodában bejelenthetik.

Csikszereda, 1911. augusztus hó 4-én.

Székely Károly,
áll. el. isk. igazgató.

Laptulajdonos: dr Nagy Béni.

Iskolai céllövészet Gyimesbükkön. (A Péterfy puskák).

pesten az „Uj Idők” és más elsőrangú magyar lapokban jelentek meg, elismerő sorok kíséretében. A képeken a gyimesi csodaszép fenyves hércék képezik a háttérrel és a gyimesbükki 24 tanuló festő csángóviseletben teszi értékké a képet.

Hogy a célpuska forgatásában a „gyimesi vadvirágok”, a szép csángó lányok nyertek el a babért, azon nem csodálkozhatunk, hiszen a csángó asszony a gazdaságban is végezi a férfi

munkát: szánt, vet, kaszál és a távol járó férj helyett mindent elvégez. Ott az ország bástyáján szükségünk van a hőseink nőkre.

A csíkiak sikerét, újabb országos győzelmét örömmel tudatom székely testvéreimmel. Ilyen határozottan jelentős haladás után a „Péterfy asztal” biztosan remélheti, hogy százként küldhet kis célpuskákat a székely falvakba, mert a céllövészet apostolainak figyelmét feltudta kelteni a székely nemzet kiváló

tehetsége iránt és ezáltal segítséget kap a puskák és töltények beszerzésére, amit ezideig szerény kiskörülkében tartottunk fel.

„Messze-messze Csikországba” örömmel telt szívvel küldöm üdvözlőmet a jeleseknek, akik a „Székely dicsőségért” sikeresen küzdöttek és annak az ország szíve előtt újabb babért szereztek.

Budapest, 1911. július hó.

A „Péterfy asztal” egy tagja.

ALKALMI BUTORVÉTEL

a tulproduktúra való tekintettel

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁROSOKNÁL MAROSVÁSÁRHELY (Széchenyi-tér 47. sz.)

Hitelképes egyéneknek árfelemelés nélkül részletfizetésre is.

Menyasszonyi kelengyék óriási választékban. Vidéki meghívásra bemutatjuk gazdag mintagyűjteményünket.

Borszékfürdő

újkezelésben

megnyitott június 15-én.

Örökös állást

nyerhet bárki havi 500 korona jövedelemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviselője a

Budapesti Erzsébetvárosi Tarakpénztár Részvénytársaságnál (Budapest, VII. Károly körút 13.) elvállalja. Szakértelem nem szükséges, mint mellékfoglalkozás is üzhető. Alaptőke 7 millió korona.

7-10

Csikmegeyi Székely Bank Részvénytársaság Csikszeredában.

Van szerencsénk Csikszereda város és vidéke közönségét tisztelettel értesíteni, hogy folyó 1910. évi április hó 20. ik napján megnyitottuk a

Csikmegeyi Székely Bank Részvénytársaságot.

Üzleti helyiségünk a Lukács Juliska urnő házában (Kossuth-utca), a Köhid mellett.

Elfogadunk betéteket betéti könyvecskékre és folyószámlára, legelőnyösebb kamatozás mellett.

Kölesönöket adunk betáblázás és váltó fedezet mellett.

Leszámitolunk váltókat előnyös kamattízesés mellett.

Lombard kölesönöket nyújtunk az érték 80 százalékáig, a tőzsdén jegyzett mindennemű értékpapírokra, előnyös kamattízesés mellett.

Értékpapírokat veszünk és eladunk. — Folyószámla hitelt nyújtunk.

Sorsjegyek húzásainak nyilvántartását díjmentesen ellenőrizzük.

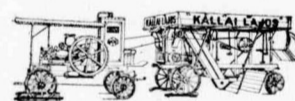
Idegen pénznek beváltási helye.

Minden a bank és takarékpénztári szakmába vonatkozó felvilágosítást díjmentesen adunk.

Tisztelettel:

AZ IGAZGATÓSÁG.

—50

„A köztudatba ment át”, ^{hog} ^{csak} is Kállai Lajos motorgyára

BUDAPEST, VI. Gyár-utca 28. szám szállítja teljes jótállás mellett a leghirnevesebb motoroséplőkészleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főárlapot mit ingyen, bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés! Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

6-25

Berkecz János bádogos, Sepsiszentgyörgyön.

Templomtornyok fedését, kijavítását, szabadalmazott bessemer festekkel való mázolását, a torony falainak kőszinre való meszelését utazóállvány segítségével elvállalja bármelyik vállalkozónál

30—35%-kal olcsóbban.

A legjutányosabb árért készit: templomtornyokra, kéményekre, alacsony és magas épületekre villamhárítókat, szintén utazóállvánnyal eszközli annak elhelyezését; csatornákat, padlásablakokat, épületek fehér vagy fekete bádoggal való fedését izlés szerint a legcsinosabban s azok állandó jószágáért felelősséget vállal, idő folytán megavult házfedelek és csatornák kijavítását. Továbbá ajánlja: pakfong, réz és fehér bádogból készült munkáit, u. m.: diszműveket, konyhaeszközöket, utcai és kocsilámpákat stb. A legjutányosabb árért kaphatók petroleumtartók és petroleumszivattyúk, új hitelesített litermértékek minden nagyságban.

Fürdőberendezéseket készitek.

Fürdőkádak minden nagyságban készen kaphatók.

Harminchárom évi működésem alatt pontos és jó munkáimért számos arany és ezüst érdemjellel és több dicséző oklevéllel lettem kitüntetve. A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérve, maradok hazafias tisztelettel:

BERKECZI JÁNOS.

15—27

Lakás: Sepsiszentgyörgyön, Csiki-utca 5 szám.

PALLÓ, DESZKA, LÉC, GYALULT PADOZAT DESZKA

ÉPÜLETFÁ.

CÁNDRA (HULLADÉK LÉC) RÖNKVÉG

SZEKER-ÉS ÖL-SZAMRA, VALAMINT

FÜRÉSZPOR

minden mennyiségben állandóan kapható:

Klein Sámuel csikszeredai gőzfűrész telepén.

TELEFON 19.

Gömbfa tulajdonosok szíves tudomására hozom, hogy minden szombatn bérvágás van.

